

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Сумський державний університет

Школьник І. О.
(прізвище, ініціали)

І. В. Березин 20 *вер* р.

ПРОГРАМА

екзамену з атестації за ступенем «бакалавр» зі спеціальності 017 «Фізична культура і спорт»

Атестаційний екзамен

1. Загальні положення.

Перебудова системи освіти України висуває нові вимоги перед вищою школою з підготовки підростаючого покоління до більш глибокого вивчення фізичної культури та спорту, яке включає у себе необхідність відродження традиційної культури фізичного виховання, відновлення національних традицій, специфічних методів формування здорового способу життя. Професійна підготовка майбутніх фахівців фізичної культури і спорту повинна розглядатися як цілісна система, що будується на основі органічної єдності загального, особливого й індивідуального. Вона мусить мати свою специфіку, зумовлену особливостями професійної підготовки та відображати залежність ефективності підготовки від особистісних якостей майбутнього фахівця, його психологічної культури, здатності до педагогічної й тренерської діяльності. Фундамент підготовки студента до професійної діяльності складають: знання мети і завдань виховання, знання психолого-біологічних характеристик людини з урахуванням її вікових та гендерних особливостей, знання і вміння застосовувати методи педагогічних досліджень, принципи та методи навчання і виховання.

Програма атестаційного екзамену укладена на основі освітньо-професійної програми (ОПП), де впорядковано та регламентовано методики, що призначені для кількісного та якісного оцінювання рівня сформованості знань, умінь та навичок, професійної компетентності осіб, які здобувають освітній рівень бакалавра за спеціальністю 017 «Фізична культура і спорт». Принципами формування і реалізації системи засобів атестації знань бакалавра є уніфікація, комплексність, актуальність, взаємозамінність та взаємодоповнюваність, інформативність, дієвість, індивідуальність, диференційованість, об'єктивність і відкритість, єдність вимог, предметність, інноваційність, валідність та варіативність. Атестаційний екзамен проводиться на підставі оцінювання якості засвоєння ОПП, рівня здобутих професійних знань, набутих умінь та навичок, ступеня сформованості системи загальних компетентностей та професійних компетентностей, передбачених галузевим стандартом вищої освіти за спеціальністю 017 «Фізична культура і спорт» (Наказ № 567 від 24.04.2019).

Атестаційний екзамен проводиться письмово у тестовій формі. Час відведення на виконання тесту – 80 хвилин.

2. Типові питання, що виносяться на атестаційний екзамєн.

2.1. «Становлення фізичної культури і спорту».

Теми:

1. Витоки фізичної культури. Фізичне виховання в первісному суспільстві.
2. Фізичне виховання в рабовласницькому суспільстві. Фізична культура в країнах Стародавнього Сходу.
3. Особливості фізичної культури Стародавньої Греції та Риму. Олімпійські ігри Стародавньої Греції.
4. Фізична культура епохи середньовіччя. Фізична культура Нового часу.
5. Фізична культура та спорт в Україні.

Типові питання, що можуть бути:

1. Що є першоосновою виникнення фізичних вправ.
2. Чия система рухів сприяла виробленню основ шкільної гімнастики.
3. Яку назву мали перші футбольні правила Нового часу.
4. Назвати найважливіші змагання (ігри) Стародавньої Греції.
5. Основні чинники виникнення Олімпійських ігор.
6. У якому році був створений НОК України.

2.2. «Анатомія людини, основи динамічної анатомії».

Теми:

1. Анатомо-фізіологічні основи біомеханіки опорно-рухової системи людини.
2. Загальні відомості про будову кістки, скелету в цілому.
3. Загальні відомості про з'єднання кісток.
4. Елементи біомеханіки м'язів.
5. Анатомічна характеристика циклічних, ациклічних та обертальних рухів.

Типові питання, що можуть бути:

1. Кісткова тканина належить до різновиду сполучної тканини.
2. Фізіологічний кіфоз відзначається в наступних відділах хребетного стовна.
3. Назвіть верхню частину трубчастої кістки.
4. З яких елементів складається кістковий лабіринт внутрішнього вуха.
5. До якого виду суглобів відноситься скронево-нижньощелепний суглоб.
6. Наука, яка заїмається вивченням тканин.

2.3. «Фізіологія людини».

Теми:

1. Загальна характеристика організму.
2. Фізіологія клітини.
3. Фізіологія м'язової тканини.
4. Фізіологія внутрішніх органів і систем організму.
5. Фізіологія трудової діяльності.

Типові питання, що можуть бути:

1. Який білок скелетних м'язових волокон здатний з'єднуватись з кальцієм.
2. Силкові характеристики яких м'язів пайвищі.
3. Назвіть макроелемент, що входить до складу еритроцитів.
4. Визначте внутрішній шар серця.
5. Параметри життєвої ємності легень у дорослої людини.
6. Які гормони регулюють уміст вуглеводів у крові.

2.4. «Біохімія та гігієна спорту».

Теми:

1. Структурна організація м'язових волокон.
2. Креатинфосфокіназний механізм ресинтезу АТФ.
3. Біохімічна характеристика процесів відновлення при м'язовій діяльності.
4. Вітаміни, гормони, ферменти.
5. Біохімічні фактори спортивної працездатності.
6. Гігієна зовнішнього середовища (повітря, води, ґрунту).
7. Гігієна харчування.
8. Гігієнічні особливості фізичного виховання та спорту.
9. Гігієна відновлення фізичної працездатності.
10. Гігієнічні основи режиму дня.

Типові питання, що можуть бути:

1. Назва скорочувальних м'язових волокон.
2. Як називається нуклеотид, що входить до складу АМФ.
3. Оберіть норму концентрації вуглеводів у крові дорослої людини.
4. До якого класу ліпідів належить холестерин.
5. Який потрібний хімічний елемент для синтезу гормонів щитоподібної залози.
6. Оберіть основну ознаку живого.
7. Яка норма температури повітря в ігрових спортзалах.
8. До якої групи показників відносяться тиск та швидкість руху повітря.
9. Який із зазначених вітамінів відноситься до водорозчинних.
10. Які властивості води мають визначальне значення для теплообміну організму людини.
11. Чому щоденна норма вживання вуглеводів у спортсменів підвищена порівняно з неспортсменами.
12. За яким фізіологічним показником найчастіше нормується фізичне навантаження.

2.5. «Теорія і методика фізичного виховання».

Теми:

1. Загальна характеристика теорії і методики фізичного виховання.
2. Засоби фізичного виховання.
3. Методи фізичного виховання.
4. Характеристика процесу навчання руховим діям і розвитку рухових здібностей.

Типові питання, що можуть бути:

1. Кількість етапів розвитку теорії і методики фізичного виховання.
2. Загальна тривалість підготовчої частини уроку фізичної культури.
3. Результат фізичної підготовки.
4. Термін «техніка фізичних вправ».
5. Форми занять у фізичному вихованні.
6. Що означає спеціально організований процес розвитку рухових здібностей.

2.6. «Основи теорії і методики спортивної підготовки».

Теми:

1. Визначення основних термінів.
2. Основи спортивної підготовки.
3. Побудова процесу спортивної підготовки.
4. Технології планування в спорті.
5. Комплексний контроль у підготовці спортсменів.
6. Спортивний відбір у процесі багаторічної підготовки.

Типові питання, що можуть бути:

1. Головна мета спорту.
2. Засоби технічної підготовки спортсменів.
3. Періоди річного циклу спортивного тренування.
4. Принципи спортивного тренування.
5. Термін складання перспективного плану підготовки спортсменів.
6. Види контролю в управлінні підготовкою спортсменів.
7. Кількість етапів спортивного відбору.
8. Критерій ефективності багаторічної спортивної підготовки.

2.7. «Олімпійський спорт».

Теми:

1. Олімпійські ігри Давньої Греції.
2. Президенти Міжнародного Олімпійського Комітету.
3. Програма, організація і проведення Олімпійських ігор.
4. Проблема допінгу в Олімпійському спорті.
5. Проблеми Олімпійського спорту, та шляхи їх вирішення.

Типові питання, що можуть бути:

1. Дата проведення перших Олімпійських ігор у Стародавній Греції.
2. Засновник сучасного олімпійського руху.
3. Кількість видів спорту, що увійшли в програму I Олімпійських ігор.
4. Олімпійський девіз.
5. Вправи, що входять в олімпійську програму з важкої атлетики.
6. Кількість видів змагань, що входять в олімпійську програму з легкої атлетики.
7. Дата створення Всесвітнього антидопінгового агентства.

2.8. «Професійний спорт».

Теми:

1. Визначення основних термінів.
2. Історія розвитку професійного спорту.
3. Професійний спорт у США.
4. Система змагань у професійному спорті.
5. Відбір спортсменів у професійному спорті.
6. Розвиток професійного спорту в Україні.

Типові питання, що можуть бути:

1. Країни-лідери розвитку професійного спорту.
2. Підходи розвитку професійного спорту.
3. Етапи розвитку американського професійного спорту.
4. Спрямованість системи змагань професійного спорту.
5. Видатні спортсмени професіонали України.
6. Найпрестижніші змагання велосипедистів-професіоналів Європи.
7. Президент МОК, який ініціював участь спортсменів-професіоналів в Олімпійських іграх.

2.9. «Тренерська діяльність в обраному виді спорту».

Теми:

1. Сутність професійної діяльності тренера-викладача.
2. Педагогічна майстерність тренера, викладача фізичного виховання та спорту.
3. Складові успішності тренера з виду спорту.
4. Майстерність педагогічного спілкування.

5. Педагогічна творчість тренера-викладача.

Типові питання, що можуть бути:

1. Назвіть основні функції тренерської діяльності.
2. Позначте основні види педагогічної техніки тренера.
3. Назвіть головні функції мовлення у професійній діяльності.
4. Назвіть найважливіші морально-духовні якості викладача, тренера.
5. У чому має проявлятися тактовність педагога, тренера.
6. Головні ознаки педагогічного спілкування.

2.10. «Кінезіологія та біомеханіка спорту».

Теми:

1. Сутність предмету і завдань біомеханіки як науки в спорті.
2. Історія розвитку біомеханіки в Україні.
3. Біомеханічна класифікація опорно-рухового апарату.
4. Біостатика тіла спортсмена.
5. Біомеханічні технології удосконалення технічної майстерності спортсменів.

Типові питання, що можуть бути:

1. Найефективніший метод вимірювання гнучкості.
2. Вправи на витривалість у реабілітаційних програмах.
3. Найбільш травмонебезпечна дія у футболі.
4. Для дозування вправ на швидкість застосовують наступні види контролю.
5. Згинання та розгинання рук в упорі лежачі – це показник.
6. Силкові режими роботи м'язів.

2.11. «Спортивна метрологія».

Теми:

1. Предмет, класифікація контролю у фізичному вихованні і спорті.
2. Основи теорії вимірювань.
3. Теорія тестів та методологія тестування.
4. Основи теорії оцінок. Шкала оцінок. Норми оцінок.
5. Метрологічний контроль розвитку рухових якостей та спортивної підготовки.

Типові питання, що можуть бути:

1. Яким законодавчим актом передбачено забезпечення точності та єдності вимірювань в Україні.
2. Предмет спортивної метрології.
3. Метрологічні принципи управління в спорті.
4. Напрями для підвищення точності вимірювань у спорті.
5. Гранична величина результату, на основі якої відбувається класифікація спортсменів.
6. Спортивні вправи, які характеризуються стабілізацією кінематичної структури.

2.12. «Неолімпійський спорт».

Теми:

1. Неолімпійський спорт у системі міжнародного спортивного руху.
2. Історичні аспекти виникнення та розвитку неолімпійських видів спорту.
3. Організаційно-правові основи неолімпійського спорту.
4. Міжнародні змагання у неолімпійському спорті.
5. Розвиток неолімпійського спорту в Україні.

Типові питання, що можуть бути:

1. Період найінтенсивного розвитку неолімпійського спорту.
2. Вищий керівний і законодавчий орган Міжнародного союзу федерацій (SportAccord).
3. Командний вид спорту з м'ячем, що виник з англійського регбі.
4. Кількість груп видів спорту, що включені до програми змагань Всесвітніх ігор (IMGA).
5. Результати участі збірної команди України у X Всесвітніх іграх 2017 року (м. Вроцлав, Польща).
6. Спеціалізована база даних про визнання в установленому порядку неолімпійських видів спорту в Україні.

3. Структура екзаменаційних завдань.

Варіант тестового екзаменаційного завдання для екзамену з атестації за ступенем «бакалавр» складається з 100 завдань із дисциплін, що формують загальні та професійні компетентності. Зміст питань однакового рівня по 6–8 питань із дисциплін, що вивчалися. Кількість варіантів відповідей – 4, правильних відповідей – 1.

У додатку А цієї програми наведено зразок екзаменаційних завдань атестації. У додатку Б наведено зразки аркушів відповідей екзаменаційного завдання.

4. Критерії оцінювання.

За кожен вірну відповідь нараховується 1 бал. Максимальна кількість балів – 100. Наявність виправлень в аркуші відповіді знімаються бали. За кожні 5 виправлень знімається 1 бал. Випускники, які набрали менше 30 балів, не допускаються до подальшої участі у конкурсному відборі до вступу у магістратуру.

5. Список рекомендованої літератури.

5.1. «Становлення фізичної культури».

1. Вільчковський Е. С. Теорія і методика фізичного виховання дітей дошкільного віку : підручник / Е. С. Вільчковський, О. І. Курок. – Суми: ПФ «Видавництво «Університетська книга», 2019. – 465 с.
2. Долгова Н. О. Історія фізичного виховання і спорту України: конспект лекцій для студентів напряму підготовки 6.010202 «Спорт» денної форми навчання – Суми : Сумський державний університет, 2016. – 121 с.
3. Історія фізичної культури на різних етапах розвитку суспільства (частина II) : навчально - методичний посібник для студентів вищих навчальних закладів усіх спеціальностей / С. В. Хоменко, Т. О. Гриб, Т. Г. Клименченко. – Суми, 2019. – 105 с.
4. Вступ до спеціальності "Фізичне виховання і спорт" [Текст] : навч. посіб. для студ. вищих навчальних закладів / Б. В. Дикий. – Львів : Новий Світ-2000, 2019. – 160 с.
5. Інші.

5.2. «Анатомія людини, основи динамічної анатомії».

1. Анатомія людини : підручник : у 3-х т. Т.1 / А. С. Головацький, В. Г. Черкасов, М. Р. Сапін та ін. ; за ред.: А. С. Головацького, В. Г. Черкасова. – 8-ме вид., доопрац. – Вінниця : Нова Книга, 2019. – 368 с.
2. Анатомія людини (у запитаннях та відповідях) : навч. посіб. / В. І. Бумейстер, В. З. Сікора, О. О. Устянський та ін. ; за заг. ред. В.З. Сікори. – Суми : СумДУ, 2018. – 303 с.
3. Бріжата І. А. Основи анатомії людини / Методичні вказівки до практичних занять. – Суми: Сумський державний університет, 2021. – 118 с.
4. Рибалко Л. М. Загальна теорія здоров'я : навчальний посібник для студентів денної форми навчання спеціальності 017 «Фізична культура і спорт». – Полтава : Національний університет імені Юрія Кондратюка, 2019. – 180 с.
5. Інші.

5.3. «Фізіологія людини».

1. Фізіологія: підручник / В. Г. Шевчук, В. М. Мороз, С. М. Білаш та ін.]; за редакцією В. Г. Шевчука. – Вінниця: Нова Книга, 2015. – 448 с.
2. Філімонов В. І. Фізіологія людини: навчальний посібник / В. І. Філімонов. – К. : Медицина, 2020. – 776 с.
3. Земцова І. І. Спортивна фізіологія. Видання 2-ге, без змін. – К. : Олімпійська література, 2019. – 208 с.
4. Комісова Т. Є. Фізіологічні основи фізичного виховання та спорту. Навчальний посібник. – Харків, 2022. – 147 с.
5. Лук'янцева Г. В. Фізіологія людини: навч. посіб. для самост. роботи студентів і індивід. графіком навчання та заоч. форми навчання. – К. : Олімпійська література, 2018. – 184 с.
6. Інші.

5.4. «Біохімія та гігієна спорту».

1. Марцінковський І. Б. Гігієна фізичного виховання і спорту : курс лекцій і методичних рекомендацій до практичних занять : навчальний посібник. – Миколаїв: НУК, 2015. – 328 с.
2. Осипенко, Г.А. Основи біохімії м'язової діяльності : навч. посіб. / Г. А. Осипенко. – К. : Олімпійська література, 2019. – 200 с.
3. Чорна І.В. Біохімія мембран [Текст] : навч. посіб. / І. В. Чорна, І. Ю. Висоцький. – Суми : СумДУ, 2015. – 72 с.
4. Гігієна та екологія : підручник / В. Г. Бардов, С. Т. Омельчук, Н. В. Мережкіна та ін. ; за заг. ред. В. Г. Бардова. – Вінниця : Нова Книга, 2020. – 472 с.
5. Інші.

5.5. «Теорія і методика фізичного виховання».

1. Теорія і методика фізичного виховання / За ред. Т.Ю. Круцевич. – К. : Олімпійська література, 2018. – Т. 1. – 384 с; – Т. 2. – 448 с.
2. Ареф'єв В. Г. Основи теорії та методики фізичного виховання: підручник / В. Г. Ареф'єв. – Кам'янець-Подільський : ПП Буйницького О. А., 2016. – 368 с.
3. Черненко С. О. Теорія й методика фізичного виховання : навчальний посібник : у 2 частинах. – Краматорськ : ДДМА, 2021. – Частина 1. – 215 с.
4. Качан О. А. Упровадження інноваційних технологій у фізкультурно-оздоровчу та спортивну діяльність закладів освіти: навчально-методичний посібник. – Слов'янськ : Витоки, 2017. – 138 с.
5. Тулайдан В.Г., Тулайдан Ю.Т. Практикум з теорії і методики фізичного виховання. – Львів, «Фест-Прінт». 2017. – 179 с.
6. Інші.

5.6. «Основи теорії і методики спортивної підготовки».

1. Платонов В. М. Система олімпійської підготовки: основи менеджменту / за загальною редакцією В.М. Платонова. – К.: 2018. – 624 с.
2. Платонов В. М. Сучасна система спортивного тренування : підручник. – Київ: Перша друкарня, 2021. – 672 с.
3. Кутек Т. Б., Вовченко І. І. Основи теорії і методики спортивної підготовки: навчальний посібник. – Житомир: ЖДУ імені Івана Франка, 2022 – 108 с.
4. Костюкевич В. М. Теорія і методика спортивної підготовки у запитаннях і відповідях. Навчально-методичний посібник. – Вінниця: Планер, 2016 – 159 с.
5. Інші.

5.7. «Олімпійський спорт».

1. Платонов В. М. Система олімпійської підготовки: основи менеджменту / за загальною редакцією В.М. Платонова. – К.: 2018. – 624 с.
2. Булатова М. М. Олімпійський рух: історія і сучасність: у 2 кн. / Булатова М. М., Бубка С. Н., Платонов В. М. – Київ, 2021. – Кн. 1. – 640 с.
3. Булатова М. М. Олімпійський рух: історія і сучасність: у 2 кн. / Булатова М. М., Бубка С. Н., Платонов В. М. – Київ, 2021. – Кн. 2. – 672 с.

4. Таран Л. М., Мішин М. В. Олімпійський спорт, професійний спорт, загальна теорія підготовки спортсменів: у запитаннях та відповідях. Довідник. – Харків: ХДАФК, 2021. – 306 с.

5. Олімпійський рух в Україні: історія і сучасність. / С. Н. Бубка, М. М. Булатова, В. М. Єрмолова, О. М. Вацеба та ін.; за заг. ред. С. Н. Бубки, М. М. Булатової. – Київ, 2021. – 304 с.

6. Інші.

5.8. «Професійний спорт».

1. Абдулласв А. К., Абдуллаєв В. С., Ушаков А. К., Ребар І. В Олімпійський та професійний спорт: навчальний посібник до самостійної роботи з дисципліни «Олімпійський та професійний спорт» для студентів ВНЗ III–IV рівня акредитації спеціальності «Фізична культура». Мелітополь: ФОП Силаєва О.В., 2017. – 76 с.

2. Гринь О. Р. Психологічне забезпечення та супровід підготовки кваліфікованих спортсменів. – К. : НУФВСУ, вид-во «Олімп. л-ра», 2015. – 276 с.

3. Маркетинг у спорті: теорія та методика : монографія / С. В. Імас, Ю. П. Мічуда, О. В. Ярмолюк. – К. : Олімп. л-ра, 2016. – 272 с.

4. Таран Л. М., Мішин М. В. Олімпійський спорт, професійний спорт, загальна теорія підготовки спортсменів: у запитаннях та відповідях. Довідник. – Харків : ХДАФК, 2021. – 306 с.

5. Інші.

5.9. «Тренерська діяльність в обраному виді спорту».

1. Основи педагогічної майстерності: навчально-методичний посібник / Е. І. Федорчук, Т. І. Конькова, В. В. Федорчук, В. О. Заремба; За заг. ред. Е.І.Федорчук. – Кам'янець-Подільський: АБЕТКА, 2017. – С. 84.

2. Петровська Т. В. Майстерність спортивного педагога: навч. посіб. / Т. В. Петровська. – К. : Олімп. л-ра, 2015. – 184 с.

3. Волков Л. В. Теорія і методика дитячого та юнацького спорту. Підручник / Л. В. Волков. Вид. 2-е, пер. і доп. – К. : Освіта України, 2016. – 464 с.

4. Маленюк Т. В. Початкова та базова підготовка спортсменів: теоретико-методичні та організаційні аспекти: навч. посібник / Т. В. Маленюк, Н. Г. Собко. – Кропивницький: Видавць Лисенко В.Ф., 2018. – 210 с.

5. Сергієнко В. М. Фізкультурно-спортивна діяльність тренера з виду спорту: навч. посіб. – Суми : Сум. держ. ун-т, 2022. – 184 с.

6. Інші.

5.10. «Кінезіологія та біомеханіка спорту».

1. Біомеханіка просторової організації тіла людини: сучасні методи та засоби діагностики і відновлення порушень : Кашуба В. О.; Попадюха Ю. А. – К. : Наук. світ, 2018. – 301 с.

2. Архипов О. А. Біомеханічний аналіз : навчальний посібник. К. : Видавництво НПУ імені М. П. Драгоманова, 2016. – 224 с.

3. Олешко В. Г. Теорія та методика тренерської діяльності у важкій атлетиці. Під-руч. для студ. закл. вищої освіти з фіз. виховання і спорту. – К. : Олімпійська література, 2018. – 332 с.

4. Драчук С. П., Богуславська В. Ю, Соколькова О. Г. Біомеханіка людини. Тлумачний словник-довідник. Вінниця: ТОВ «Твори», 2019. – 400 с.

5. Інші.

5.11. «Спортивна метрологія».

1. Костюкевич В. М., Шинкарук О. А., Воронова В. І., Борисова О. В. Основи науково-дослідної роботи здобувачів вищої освіти зі спеціальності «Фізична культура і спорт». Навчальний посібник. – К. : Олімпійська література, 2019. – 528 с.

2. Костюкевич В. М. Метрологічний контроль у фізичному вихованні та спорті : навч. посіб. / В. М. Костюкевич, Л. М. Шевчик, О. Г. Соколькова. – 2-ге вид. перероб. та доп. – К. : КНТ, 2017. – 256 с.

3. Антомонов М. Ю., Коробейніков Г. В., Хмельницька І. В., Харковлюк-Балакіна Н. В. Математичні методи оброблення та моделювання результатів експериментальних досліджень. Навчальний посібник. Київ: Олімпійська література, 2021. – 261 с.
4. Тараненко І.В. Основи спортивної метрології : навч. посіб. / І. В. Тараненко, Ю. В. Зайцева. – Полтава : ПП «Астроя», 2018. – 165 с.
5. Інші.

5.12. «Неолімпійський спорт».

1. Імас Є. В. Неолімпійський спорт / Є. В. Імас, С. Ф. Матвеев, О. В. Борисова – К. : НУФВСУ, вид-во «Олімп. л-ра», 2015. – 184 с.
2. Кропивницька Т. А. Хронологія формування основних термінів неолімпійського спорту // Теорія і методика фізичного виховання і спорту. – 2021. – № 2. – С. 105–108.
3. Скрипченко І. Т., Шуба Л. В. Динаміка виступів українських спортсменів на літніх Всесвітніх Іграх Військовослужбовців // Інновації, досвід та перспективи розвитку в умовах сучасності»: збірник матеріалів Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю (Дніпро, 11 травня 2022р.). – Дніпро : Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2022. – С. 145–153.
4. Лозовий А.Л., Сергієнко В.М. Стильове (будо) карате, як об'єкт рухової активності протягом життя // Новації, практики та перспективи розвитку фізичної культури і спорту в умовах воєнного стану: матеріали VI Всеукр. наук.-практ. семінару з міжнародною участю, 6 квітня 2023 р. та I Всеукр. студ. наук.-практ. семінару з міжнародною участю, 7 квітня 2023 р. – Кропивницький : Видавець Лисенко В. Ф., 2023. – С. 52–54.
5. Інші.

Протокол № 9 від 26.03 2024 р.

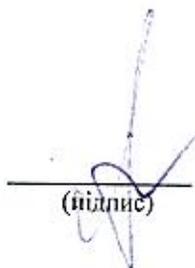
В.о. завідувача кафедрою
фізичного виховання і спорту

(підпис)

Петренко Н. В.
(прізвище, ініціали)

ПОГОДЖЕНО:

Директор
НН медичного інституту

(підпис)

Лобода А. М.
(прізвище, ініціали)

СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Школьник І. О.

(прізвище, ініціали)

2021 р.

ЕКЗАМЕНАЦІЙНЕ ЗАВДАННЯ

екзамену з атестації за ступенем «бакалавр»
зі спеціальності 017 «Фізична культура і спорт»

Атестаційний екзамен

Варіант № ___

1. Де відбувалися I Міжнародні Олімпійські ігри сучасності:
  - a) у Римі (Італія);
  - b) у Парижі (Франція);
  - c) в Олімпії (Греція);
  - d) в Афінах (Греція).

2. Основною формою фізичного виховання шкільної молоді у XIX ст. в Україні був урок, що мав назву...
  - a) гімнастика;
  - b) руханка;
  - c) спортивні ігри;
  - d) ритміка.

...

16. Структурним і функціональним елементом нервової системи є:
  - a) синапс;
  - b) нейрон;
  - c) дендрит;
  - d) аксон.

17. Суглобові поверхні кісток вкриває:
  - a) волокнистий хрящ;
  - b) еластичний хрящ;
  - c) гіаліновий і еластичний хрящ;
  - d) гіаліновий хрящ.

18. Назвіть простір між передньою поверхнею хребтного стовпа і задньою поверхнею груднини та реберних хребців:
  - a) стравохід;
  - b) біфуркація;
  - c) легені;
  - d) середостіння.

...

56. Спеціально організований процес розвитку рухових здібностей людини називається:
- фізичне виховання;
  - фізична культура;
  - спорт;
  - фізична підготовка.
57. Засоби технічної підготовки спортсменів:
- загально-підготовчі вправи;
  - спеціально-підготовчі вправи;
  - змагальні вправи;
  - загально-підготовчі вправи, спеціально-підготовчі вправи, змагальні вправи.
58. Річний цикл спортивного тренування складається з періодів:
- втягуючого, базового, відновлювального;
  - підготовчий, змагальний, перехідний;
  - тренувальний і змагальний;
  - осінній, зимовий, весняний, літній.
59. Система організаційно-методичних заходів, що дозволяє визначити спрямованість спеціалізації юного спортсмена в обраному виді спорту:
- спортивний відбір;
  - спортивна орієнтація;
  - педагогічне тестування;
  - діагностика обдарованості.
- ...
99. Всесвітній антидопінговий кодекс було прийнято:
- у 1999 р.;
  - у 2003 р.;
  - у 2007 р.;
  - у 2007 р.;
100. Найпрестижніші змагання велосипедистів-професіоналів Європи:
- «Джиро Італія»;
  - «Вуельто Іспанія»;
  - «Тур де Франс»;
  - «Чемпіонат світу».

В.о. завідувача кафедри
фізичного виховання і спорту

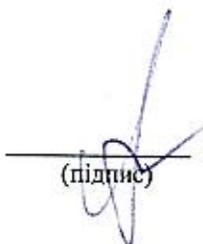

(підпис)

Петренко Н. В.
(прізвище, ініціали)

ПОГОДЖЕНО:

Директор
НН медичного інституту

(підпис)

Лобода А. М.
(прізвище, ініціали)

СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Шифр _____

АРКУШ ВІДПОВІДІ
екзамену з атестації за ступенем «бакалавр»
зі спеціальності 017 «Фізична культура і спорт»

Атестаційний екзамєн

Варіант № _____

№ питання	а	в	с	д	№ питання	а	в	с	д	№ питання	а	в	с	д
1	☐	☐	☐	☐	34	☐	☐	☐	☐	67	☐	☐	☐	☐
2	☐	☐	☐	☐	35	☐	☐	☐	☐	68	☐	☐	☐	☐
3	☐	☐	☐	☐	36	☐	☐	☐	☐	69	☐	☐	☐	☐
4	☐	☐	☐	☐	37	☐	☐	☐	☐	70	☐	☐	☐	☐
5	☐	☐	☐	☐	38	☐	☐	☐	☐	71	☐	☐	☐	☐
6	☐	☐	☐	☐	39	☐	☐	☐	☐	72	☐	☐	☐	☐
7	☐	☐	☐	☐	40	☐	☐	☐	☐	73	☐	☐	☐	☐
8	☐	☐	☐	☐	41	☐	☐	☐	☐	74	☐	☐	☐	☐
9	☐	☐	☐	☐	42	☐	☐	☐	☐	75	☐	☐	☐	☐
10	☐	☐	☐	☐	43	☐	☐	☐	☐	76	☐	☐	☐	☐
11	☐	☐	☐	☐	44	☐	☐	☐	☐	77	☐	☐	☐	☐
12	☐	☐	☐	☐	45	☐	☐	☐	☐	78	☐	☐	☐	☐
13	☐	☐	☐	☐	46	☐	☐	☐	☐	79	☐	☐	☐	☐
14	☐	☐	☐	☐	47	☐	☐	☐	☐	80	☐	☐	☐	☐
15	☐	☐	☐	☐	48	☐	☐	☐	☐	81	☐	☐	☐	☐
16	☐	☐	☐	☐	49	☐	☐	☐	☐	82	☐	☐	☐	☐
17	☐	☐	☐	☐	50	☐	☐	☐	☐	83	☐	☐	☐	☐
18	☐	☐	☐	☐	51	☐	☐	☐	☐	84	☐	☐	☐	☐
19	☐	☐	☐	☐	52	☐	☐	☐	☐	85	☐	☐	☐	☐
20	☐	☐	☐	☐	53	☐	☐	☐	☐	86	☐	☐	☐	☐
21	☐	☐	☐	☐	54	☐	☐	☐	☐	87	☐	☐	☐	☐
22	☐	☐	☐	☐	55	☐	☐	☐	☐	88	☐	☐	☐	☐
23	☐	☐	☐	☐	56	☐	☐	☐	☐	89	☐	☐	☐	☐
24	☐	☐	☐	☐	57	☐	☐	☐	☐	90	☐	☐	☐	☐
25	☐	☐	☐	☐	58	☐	☐	☐	☐	91	☐	☐	☐	☐
26	☐	☐	☐	☐	59	☐	☐	☐	☐	92	☐	☐	☐	☐
27	☐	☐	☐	☐	60	☐	☐	☐	☐	93	☐	☐	☐	☐
28	☐	☐	☐	☐	61	☐	☐	☐	☐	94	☐	☐	☐	☐
29	☐	☐	☐	☐	62	☐	☐	☐	☐	95	☐	☐	☐	☐
30	☐	☐	☐	☐	63	☐	☐	☐	☐	96	☐	☐	☐	☐
31	☐	☐	☐	☐	64	☐	☐	☐	☐	97	☐	☐	☐	☐
32	☐	☐	☐	☐	65	☐	☐	☐	☐	98	☐	☐	☐	☐
33	☐	☐	☐	☐	66	☐	☐	☐	☐	99	☐	☐	☐	☐
										100	☐	☐	☐	☐

УВАГА!!! Завдання мають кілька варіантів відповідей, серед яких може бути лише один правильний. Виберіть правильний, на Вашу думку, варіант та позначте його, як показано на зразку. Кількість виправлень впливає на загальну оцінку роботи!

a	b	c	d
☐	☐	☒	☐

Кількість правильних відповідей – _____ ; Кількість балів за них – _____ ;

Кількість виправлень – _____ ; Знято балів за виправлення – _____ ;

Всього балів з урахуванням знятих _____ ; Оцінка – _____
(за шкалами ESTS та національною (числом та прописом))

Голова комісії

_____ (підпис)

_____ (прізвище, ініціали)

Члени комісії

_____ (підпис)

_____ (прізвище, ініціали)

_____ (підпис)

_____ (прізвище, ініціали)